Miksi olla mukana päästövähennystavoitteissa mittareilla, jotka eivät toimi tai ovat vahingoksi ruuantuotannolle? **YMPÄRISTÖJOHTAJA LIISA PIETOLA, MTK**

Itä-Euroopan kriisi piinaa maatalouskonevalmistajia

Koneiden vienti Venäjälle ja Ukrainaan on jumissa. Lisäksi Venäjän vastaiset pakotteet kuristavat entuudestaan ahtaalla olevia EU-viljelijöitä ja investointeja lykätään.

KARI SALONEN

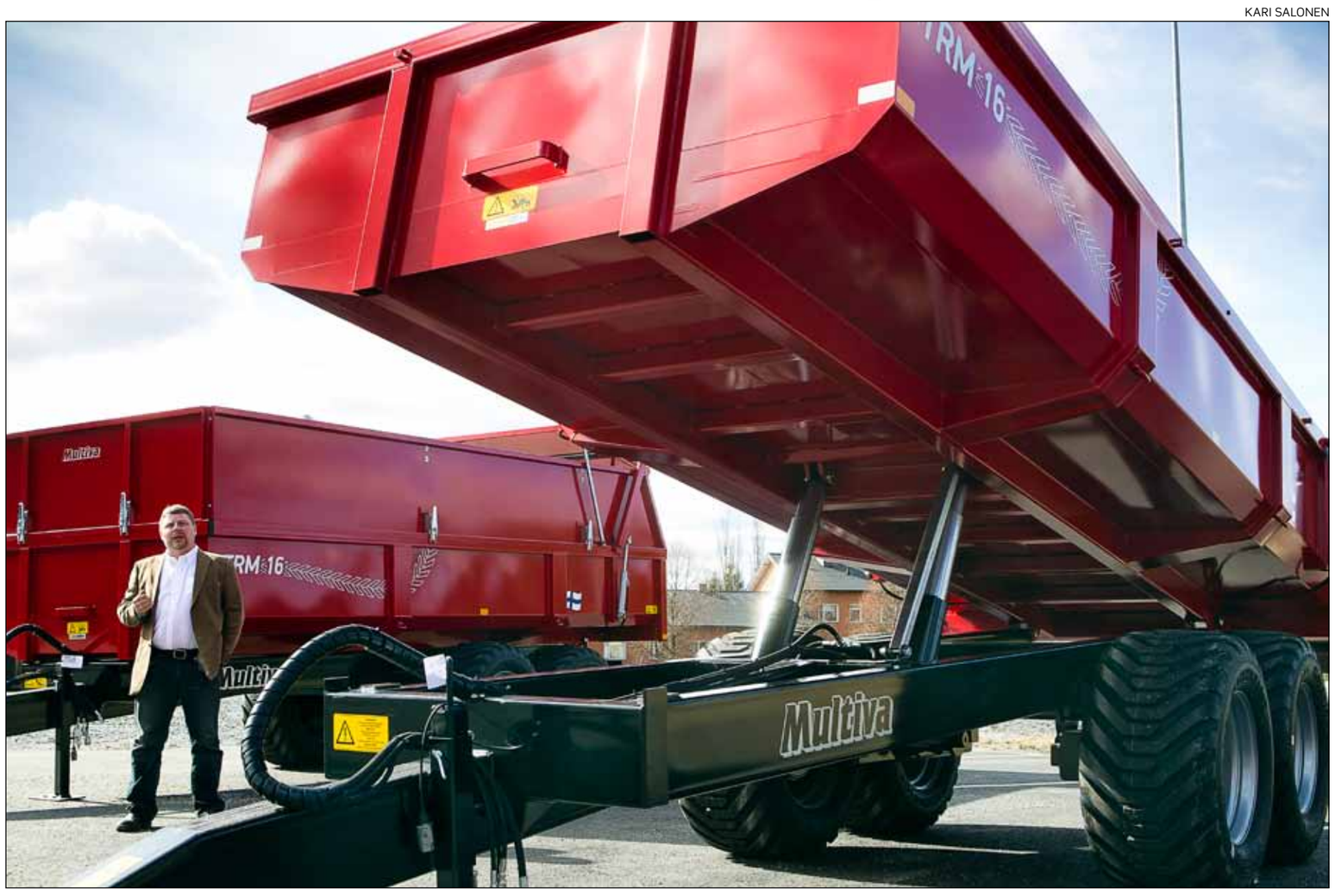

Loimaalainen Dometal on löytänyt uusia markkinoita Balkanilta ja jalansijaa on saatu myös Tanskassa. Tuotepäällikkö Juha Erkkilä Dometalilta esittelee uusia perävaunuja.

Venäjän ja Ukrainan markkinat ovat käytännössä kiinni, mikä rokottaa läntisiä maatalouskonevalmistajia. Suomalaiset konepajat etsivät uusia ostajia Keski-Euroopasta ja kehittyviltä markkinoita.

Myynti- ja markkinointijohtaja **Sami Seppälä** Sampo-Rosenlewilta toteaa, että markkinatilanne on kotimaisen puimurivalmistajan kannalta ahdas etenkin Pohjolassa, mutta ahdinkoa on pystytty paikkaamaan viennillä kehittyviin maihin.

Ukrainan kriisi ei ole toistaiseksi vaikuttanut Pohjois-Afrikan toimintoihin, mutta pelko elää, että vaikutukset tulevat viiveellä.

Pariisin Sima-maatalousnäyttelystä tavoitettu Seppälä toteaa, että John Deeren kanssa tehty yhteistyösopimus on myös ylläpitänyt kysyntää. ”Deeren väreissä myytyjen puimureiden valikoima laajeni, mikä näkyy menekissä.”

”Yli 10 prosenttia alas Euroopassa”

Taantuma ei Seppälän mukaan näy sunnuntaina avautuneilla Sima-messuilla. Osastot ovat yhtä isoja kuin ennenkin ja halleissa on tutun ahdasta, mutta muiden valmistajien kanssa käydyt keskustelut ja kommentit kertovat laimenevista odotuksista.

”Todennäköisesti maatalouskoneiden kysyntä laskee yli kymmenen prosenttia Länsi-Euroopassa. Kukaan ei odota kasvua, ei missään päin.”

Maatalouden työkoneita ja perävaunuja valmistava Dometalin toimitusjohtaja **Mikko Mäkimattila** on tyytyväinen, jos yhtiön liikevaihto pysyy viime vuoden luvuissa toukokuussa päättyvällä tilikaudella.

”Markkinatilanne on tiukentunut ja jokaisesta kaupasta joudutaan taistelemaan.”

Sampo-Rosenlewin tapaan Dometal on pystynyt kasvattamaan konevientiään, mikä tukee kotimaan mahdollista takapakkia. Unkariin perustettu myyntiyhtiö on löytänyt jalansijaa, samoin Tanskaan on mennyt koneita enemmän kuin ennen.

Mäkimattilan mukaan äkeiden kappalemääräinen myynti todennäköisesti laskee Suomessa, mutta koon kasvu ylläpitää liikevaihtoa.

Maitoalen vaikutus näkemättä

Viljan ja sianlihan hinnat ovat olleet alhaalla jo jonkin aikaa, mutta maitomarkkinoiden notkahduksen vaikutukset ovat edelleen näkemättä, Mäkimattila pohtii.

Venäjän markkinoiden sulkeutuminen on iso asia.

Maidon tuottajahinnan putoaminen voi hyydyttää nurmen korjuukaluston ja tuorerehuvaunujen kysyntää, Mäkimattila arvioi.

Isot varustellut tuorerehuvaunut tuovat merkittävän osan Dometalin liikevaihdosta Suomessa ja Ruotsissa.

VEIKKO NIITTYMAA

> Deeren ensimmäisen neljänneksen tulos kertoo viljelijöiden vaikeasta tilanteesta.

Deere ennustaa maatalouskonekaupan sukeltavan 2015

Maailman suurin maatalouskoneiden valmistaja, yhdysvaltalainen Deere & Company ennustaa maailman maatalouskonemarkkinoiden romahtavan peräti 23 prosenttia tänä vuonna. Maanrakennus- ja metsäkoneiden menekin odotetaan pikkuhiljaa elpyvän maailmantalouden mukana.

Hankalin tilanne on Pohjois-Amerikassa. Deere varautuu, että siellä maatalouskoneiden kauppa hiipuu 30–35 prosenttia.

Perjantaina osavuosikatsauksensa julkistanut Deere tunnetaan John Deeren traktoreista, maataloustyökoneista sekä metsäkoneista.

”Deeren ensimmäisen neljänneksen tulos kertoo viljelijöiden vaikeasta tilanteesta maailmanlaajuisesti. Maatalouskoneiden ja etenkin suurten koneiden kysyntä hiipuu. Se kutistaa yhtiön liikevaihtoa ja tulosta,” toteaa Deeren pääjohtaja **Samuel R. Allen** osavuosikatsauksessa.

Synkkä osavuosikatsaus ei yllättänyt sijoittajia. Samansuuntaista viestiä on kuultu myös kilpailijoilta.

Deeren osakekurssi vahvistui hieman perjantaina mutta halpeni maanantaina puolitoista prosenttia.

Eurooppa ja Kiina ottavat myös takapakkia

Deeren osavuosiraportti maalaa varsin synkän kuvan markkinatilanteesta, vaikka yhtiön tulos kestää notkahdukset viime vuosien saneerausten ansiosta.

Lisäksi metsäkoneet ja maanrakennusala kasvavat maailmantalouden elpymisen tahdissa, mikä kompensoi maatalouskonemarkkinoiden suistumista.

Viimeisimmän neljännesvuoden tulos lähes puolittui 300 miljoonaan euroon. Liikevaihto kutistui lähes viidenneksen ja ylsi nipin napin yli 5 miljardiin euroon. Suurimman eli maatalouskonedivisioonan tulos jäi alle kolmasosaan vuodentakaisesta.

Maatalouskoneiden kysyntä näyttää Deeren mukaan hiipuvan lähes joka puolella. Eurooppaan yhtiö povaa 10 prosentin vähennystä ja Etelä-Amerikkaan hieman suurempaa takapakkia.

Jopa vuosia vahvasti kasvaneet Intian ja Kiinan markkinat näyttävät jäähtyvän. Deere arvioi maatalouskonekaupan supistuvan muutaman prosentin kummassakin maassa tänä vuonna.

VEIKKO NIITTYMAA

MTK:n Pietola: Päästövähennykset ajaisivat ruuantuotannon pois EU:sta

Kasvihuonepäästöjen vähennystavoitteet voivat pahimmillaan kuristaa eurooppalaisen maatalouden ahtaalle. Jos synkimmät arviot toteutuisivat, Eurooppa onnistuisi kyllä vähentämään itse tuottamiaan kasvihuonepäästöjä, mutta samalla se ulkoistaisi niiden tuotannon rajojensa ulkopuolelle.

”Ilmaston kannalta hyötyä ei syntyisi. Käänne voisi olla ilmaston kannalta jopa huonompaan, jos ruokaa tuotettaisiin väljemmillä vaatimuksilla kuin Euroopassa”, toteaa MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola**.

Hän pitää järjettömänä tilannetta siltäkin kannalta, että ruuantuotantoa siirrettäisiin tällöin runsaiden makeanveden varantojen alueilta alueille, jossa puhtaasta vedestä on pulaa.

”Kehitys olisi sekä maatalouden ja ruokaturvan että ilmaston kannalta kestämätön.”

EU:n tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasuja 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Maataloudelle asetettavia tavoitteita ei ole vielä päätetty. Neuvotteluita sektorikohtaisista tavoitteista käydään tämän vuoden aikana.

MT kertoi maatalouteen kohdistuvista päästövähennyspaineista ja niiden aiheuttamista uhkakuvista perjantaina. Euroopan komission tutkimuslaitos JRC laskee, että maataloustuotanto saattaisi tuotantosuunnasta riippuen vähentyä jopa kymmeniä prosentteja.

Päästöjä pitää vähentää 30 prosenttia

Maatalous kuuluu kasvinhuonepäästöjen vähentämistavoitteissa päästökaupan ulkopuolisten toimintojen ryhmään yhdessä asumisen ja liikenteen kanssa.

EU tavoittelee vuoteen 2030 mennessä päästökauppasektorilla 43 prosentin kasvihuonepäästöjen vähennystä ja päästökaupan ulkopuolisten ryhmässä 30 prosentin vähennystä vuodesta 2005. Jos tavoite suhteutetaan bruttokansantuotteeseen, prosentti voi olla lähes 40, Pietola toteaa. Lopullisista prosenteista ei ole vielä tietoa.

Keskustelua taakan jaosta asumisen, liikenteen ja maatalouden kesken käydään tämän vuoden aikana.

Pietolan mukaan vielä tammikuussa ratkaisuja tavoiteltiin vuoden loppuun mennessä, mutta nyt aikataulua on alettu hoputtaa.

Nautojen tuottamaa metaania ei ole mahdollista vähentää pienentämättä eläinmäärää.

”Nyt on se hetki, kun asiassa pitää vaikuttaa.”

Luonnonvarakeskuksen (Luke) professori **Kristiina Regina** arvioi perjantain MT:ssä, että ilman tuotannon leikkaamista maatalous pystyisi vähentämään kasvihuonepäästöjä enintään pari prosenttia.

Pietola näkee yhtenä vaihtoehtona, että komissio tai Suomi päätyy esittämään maataloudelle juuri sen suuruista vähennystavoitetta. Minkälaisen viestin se sitten antaa muulle yhteiskunnalle, että yksi sektoreista vähentää prosentin tai kaksi ja muut kymmeniä prosentteja, Pietola pohtii.

Hän pelkää maatalouden joutuvan jälleen kerran syntipukin rooliin aivan samalla tavalla kuin vesiensuojelussakin.

Hiilidioksidin sitomista ei lasketa hyödyksi

Maatalouden kannalta suurin ongelma on Pietolan mukaan se, että maatalouden tuottamaa ilmastohyötyä – kasvien yhteyttämistä eli hiilidioksidin sitomista ilmakehästä – ei lasketa ilmastomalleissa maatalouden hyödyksi.

Ylipäätään tietämys maaperän kyvystä sitoa hiiltä on vielä varsin vähäinen.

”Puutteellinen tieto viljelymaan hiilivarastosta tuli esille pari viikkoa sitten Brysselissä tutkijaseminaarissa, jonka komissio järjesti.”

Hiilidioksidinielut ja -päästöt lasketaan maankäyttösektorissa, joka on niin kutsuttu Lulucf-sektori (Land use, land-use change and forestry). Se on puolestaan tällä hetkellä kokonaan päästötarkasteluiden ulkopuolella.

”Maatalouden ei pitäisi lähtökohtaisesti kuulua samaan ryhmään asumisen ja liikenteen kanssa, jos tässä niin sanotussa ei-päästökauppasektorissa maatalouden seurattavat kaasut ovat sellaisia, joihin maatalous ei voi vaikuttaa ilman tuotannon laskua”, Pietola huomauttaa.

”Miksi olla mukana päästövähennystavoitteissa mittareilla, jotka eivät toimi tai ovat vahingoksi ruuantuotannolle?”

Päästötavoitteet ovat helposti saavutettavissa

Pietolan mukaan Suomi pystyy täyttämään EU:n ei-päästökauppasektorin päästövähennystavoitteet helposti yksistään liikenteen biopolttoaineisiin satsaamalla.

”Kunhan satsaamme biopolttoaineisiin emmekä vaaranna ruokaturvaamme säätämällä maataloudelle tavoitteita, jotka eivät toimi.”

JUHANI REKU

Neuvottelija: Ruokaturvaa ei uhrata

Ruokaturvaa ei saa vaarantaa, kun torjutaan ilmastonmuutosta.

Tästä ollaan yksimielisiä niin Suomessa kuin globaalistikin, toteaa ylitarkastaja **Hanna Mattila** maa- ja metsätalousministeriöstä.

”Näin todetaan YK:n ilmastosopimuksessa ja myös Suomen energia- ja ilmastotiekartassa 2050.”

Ruuantuotannon tärkeyden tunnustaa Mattilan mukaan myös Eurooppa-neuvosto. Se näkee myös sen, että maataloudella on pienet mahdollisuudet hillitä kasvihuonekaasujen syntyä.

Mattila on yksi EU:n energia- ja ilmastopaketin kansallisista käsittelijöistä.

Mattila ei ollut maanantaina vielä ehtinyt tutustua JRC:n selvitykseen, mutta hänen mukaansa myös Suomessa on tehty selvityksiä siitä, mitä tiukat päästövähennykset merkitsisivät suomalaiselle ruuantuotannolle.

”Paljon ei päästöjä voida vähentää ilman, että samalla ruuantuotanto vähenisi.”

> Komissiossa tunnistetaan se tosiasia, että biologiset päästöt ovat erilaisia kuin piipunpäästä tulevat päästöt.«
>
> **HANNA MATTILA**

EU painottaa toimissa kustannustehokkuutta

Sekä Suomen että EU:n kanta perustuu ruuan tuotannon turvaamiseen.

Ruokaturvan merkitys korostuu Mattilan mukaan edelleen, kun ilmastonmuutos etenee: tuotanto vaikeutuu monilla sellaisilla alueilla, jotka nyt ovat oloiltaan suotuisia ruuantuotantoon.

Tämän vuoksi on pidettävä huoli siitä, ettei kokonaistuotanto vähene.

”Tuottavuutta voidaan sen sijaan lisätä sekä Suomessa että globaalisti. Tällöin tuotekohtaiset päästöt vähenisivät.”

Mattilan mukaan EU painottaa ilmastotoimia kartoittaessaan kustannustehokkuutta eli sitä, mistä saadaan suurin hyöty suhteessa satsaukseen.

Vertailu on hankalaa, mutta maatalous saa tarkastelussa erityiskohtelun.

”Komissiossa tunnistetaan se tosiasia, että biologiset päästöt ovat erilaisia kuin piipunpäästä tulevat päästöt.”

Vapautusta ilmastotalkoista maataloudelle ei kuitenkaan ole luvassa.

”Kaikilta sektoreilta löytyy parannettavaa, ja komission mukaan kaikkien sektorien pitää myös osallistua päästövähennyksiin. Koko ajan ei voida myydä pelkkää ei-oota.”

JUHANI REKU

idealia
Eurot ja litrat kotiin!
Suosi suomalaista, ota käyttöön A-Rehun laadukkaat tuotteet ja ruokintaratkaisut.
AtriaNauta
Soita heti p. 020 472 7060 tai asiakkuuspäällikköllesi!
A-Rahoituksella lisää maksuaikaa
A-Rehu